

Llegenda sobre la troballa del tresor de Cal Calçó

Gisclareny

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	A la casa de Cal Calçó situada al coll de la Bena davant del veïnat de Cal Rita
Emplaçament	A la casa de Cal Calçó. Pista de Bagà a Coll de la Bena 15 pk. Abans d'arribar al coll a la dreta
Alçada:	1441,9
Coordenades:	
Latitud:	42.25876
Longitud:	1.76715
UTM Est (X):	398312
UTM Nord (Y):	4679242

Classificació

Número de fitxa	08093 - 122
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Costumari
Estil / època:	Modern Popular
Segle	XVI
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	08092A005000050000YT

Fitxes associades:

[Llegenda del Crist de la cossa](#)

[Llegenda del tresor de l'alliberament de Miquel Tor](#)

Autoria de la fitxa Pere Cascante i Torrella

Descripció

A la feixa que hi havia a prop del camí ramader que manava el masover de Cal Calçó, feia centúries que hi havia una gran llosa a terra mig colgada. Sovint, l'home, que passava molta misèria però era una mica dropo, pensava que l'havia de treure, puix li feia molta nosa a l'hora de llaurar. D'un dia per l'altre, però, anaren passant els anys i el masover no es va decidir.

Un dia que pasturava el ramat no gaire lluny, per sobre de Cal Cabrer, va veure com uns forasters es miraven la llosa força estona, fins que l'apartaren i ompliren unes saques amb quelcom que hi havia a l'interior i feia dringadissa. L'home, encuriolit, va baixar a veure què passava tan bon punt els forasters varen haver marxat. Mentrestant, pensava en la sort que havia tingut perquè finalment no havia estat ell qui havia hagut de treure la llosa.

Quan hi va arribar, però, la sort es va transformar en dissort, doncs a l'interior del forat encara hi va poder trobar una moneda d'or que els devia haver caigut als forasters. Fou aleshores quan s'adonà que a sota de la llosa s'hi devia conservar un tresor que ell no havia hagut per culpa de la seva mandra. Hom afirma que del disgust, a l'home se li tornaren tots els cabells blancs en pocs dies.

Observacions:

En aquest cas, ens trobem al davant d'un relat moralitzant, doncs per culpa de la peresa, un dels Set Pecats Capitals, el masover de Cal Calçó no va aconseguir el tresor. Així, podem afirmar que l'objectiu d'aquesta llegenda seria fer veure a la gent la necessitat de treballar i no tenir mandra per evitar disgustos semblants, amb la qual cosa es podria relacionar de forma llunyana amb el gènere faulístic

Història

Es tracta d'una altra llegenda que ha sorgit en època moderna i lligada al pas de l'important camí ral de Gòsol passant per Gisclereny i el coll de la Bena que afavoria el pas de transhumants. La llegenda fa al·lusió a la pobresa del territori i amb la necessitat d'enriquir-se per poder sortir d'un ambient d'economia tant austera.

Bibliografia

CABALLÈ I CANTALAPIEDRA, F (1996). Les tres-centes cases de Giscareny. Columna Albí; Informació inèdita facilitada per Albert Rumbo i Soler.

